

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetések első díj szerint számítjuk. — Egyes szám ára 20 fillér.

—: **Megjelenik minden szombaton.** —:

Főszerkesztő:

PÁL GÁBOR

Főmunkalárs:

KÁDÁR FERENC

Feladós szerkesztő:

Dr. GÁL JÓZSEF

A lapba szánt közlemények

és cserépítány) az önkormányzat címére (Csikszereda, Apalfy-u. 3.) az előfizetési díjak pedig Dr. Gál József ügyvéd címére küldendők

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyitlitter sora 20 fillér.

A csikvármegyei magánjavak gy.-tölgyesi birtokának rendszeres gazdasági terve.

(Folyt. és vége.)

A jelenlegi állapot szerint az u. n. *Hollói legelőtársulat* 8295 kh. havasi legelő és erdő területen élvez évi 252 kor. 70 fillér haszonbér ellenében fűhasználati s illetve legeltetési jogot; a *Baraszi legelőtársulat* évi 240 kor. 80 fillér haszonbérrel 1951 kh. területen

a *Márpataki legelőtársulat* évi 105 korona bérrel 1840 kh. területen élvezi a fűhasználati s illetve legeltetési jogot;

az erdő- és legelőbirtok többi részének fűhasználati s illetve legeltetési jogaért a legközelebbi években összesen 29 bérlő 38,280 kor. évi bért fizetett.

A mai rendszer mellett tehát a nagybirtokon a havasi legelők, erdei kaszálók és az erdőmeglégetésre használt mintegy 30,000 k. holdnyi része együttvéve átlagban alig jövedelmez k. holdanként 1 korona évi bért; dacára, hogy a vármegye állattenyésztési érdekeinek egészben véve semmi előnyt vagy támogatást nem nyújt.

Rendszer változtatással és tervszerű gazdálkodással azonban — melynek irányát és módját a gazdasági terv részletesen megjelöli a havasi legelők fokozatosan jókora hozhatók és az erdei legeltetéssel kapcsolatban azok jövedelmezősége rövid idő alatt megkétszerezhető, sőt megháromszorozható s e mellett a tulajdonjog szerint jogosult lakosság állattenyésztési érdekei is az eddiginél sokkal hathatósabb és általánosabb támogatásban részesülhetnek.

3. A birtok fekvése a közlekedés, faértékesítés, valamint az erdei mellékhaszonvételek

(legeltetés, fűhasználat stb.) közvetlen gyakorolhatása szempontjából a természeti viszonyoknál fogva nem kedvező, mert egészben véve Románia felé hajlik, fővölgyei — a Feketeviz, Kisbeszterce, Putna, Békás — mind Romániába lejtnek; s az egész birtok a vármegye legészakibb csucsában csak magas vízválasztó hegyen átkelve érhető el.

E miatt a fatermés kiszállítása mostanig nagy részben Románia felé történt; a legeltetési és takarmánytermelési mellékhaszonvételeket pedig majdnem kizárólag a birtok szomszédságában fekvő lélbor, Holló, Tölgyes és Békás községek élvezték és élvezik, úgy hogy a vármegye lakosságának több, mint 90%-a — vagyis a tulajdonképeni jogosultság — állattenyésztési érdekében támogatást innen alig nyerhetett.

A természeti nehézségek nagy része azonban le van küzdve, mert úgy Ditró, mint Maroshévíz felől ma már nemcsak országuton s illetve törvényhatósági uton, hanem erdei iparvasuton is szállítható a termék; s ha a legelőgazdaság eddigi rendszerének óhajlott és remélt változtatása megtörténik, úgy a gazdasági tervben előirányoztatott: akkor a terepviszonyokban és távoli fekvésben rejlő természeti nehézségek nem fogják akadályát képezni annak, hogy e vármegye többi 58 községének lakói az állattenyésztésnél alkalmas módon szintén megfelelő támogatásban részesüljenek.

A közlekedési viszonyok megjavulása, melyet a székyei körvasút kiépítése jelentékenyen fokozott, előidézte azt, hogy a birtok szomszédságában gőzerővel dolgozó 14 fűrésztelép létesült, melyek együttvéve évenként több, mint 600,000 m³ szálfa képesek felfűrészelni; s mi-

vel ezen birtok évi normális fatermése csak 100—120,000 m³-re tehető; e fatermés bel-földi fogyasztásra, vagy nyugati exportra újabb költséges berendezések nélkül a meglévő telepeken feldolgozható, ami a fa tőarának jelentékeny előnyére fog szolgálni. Emellett a keleti exportnál is lényegesen javult a helyzet, mert Románia a szálfa vámját az 1911. évben m³-ként mintegy 2 frankkal mérsékelte, ami szintén a tőár javára esik.

A természeti fekvésben rejlő nehézségek elhárításával tehát a birtok gazdasági helyzete a közelmúltban igen előnyösen megváltozott; s ez a jövedelmezőséget már a közel jövőben is jelentékenyen fogja fokozni.

4. A birtok gazdasági rendszere általában véve az okszerű belterjesség lehető legnagyobb fokának elérését tűzi célul; mert csak ez valószínűleg meg azt, hogy a birtok állománya termő képességében és jövedelmezőségében az elérhető legnagyobb fokig gyarapodjék és nagy jelentőségű rendeltetésének — mely a következő pontban van ismertetve — a lehető legteljesebb mértékben megfeleljen.

A belterjességet erdőgazdasági téren a közlekedési eszközök tovább fejlesztésével — vagyis a ma még hozzáférhellen erdőrészeknek az utátlózat kifejlesztése által való felhárásával, faértékesítésükkel a kedvező konjunktúrák kellő figyelembevételével és felhasználásával, fűhasználatoknál a költségnélküli természetes felújulások lehető legnagyobb mérvű előmozdításával a fel nem újult területekresz késedelmenélküli újra erdősítésével, fiatal és középkorú erdőkben az állományok okszerű nevelésével — vagyis az állomány minőségét, tömeggyarapodását és értékét rendkívül fokozó, de a mellett önmagában

A „CSIKI HIRLAP“ TÁRGÁJA.

A modern nő.

A csikszereda—szögödi Oltárjegyesületnek folyó hó 25-én tartott II. felolvasó estélyén felolvasta Dr. Csipak Lajos főgimn. tanár.

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Nem tudom, Önök ugy vannak-e a felolvasásokkal, mint én. Mert én ösztönien szólva, ki nem állhatom azokat, hacsak lehet megszököm előlük. Mindég sajnálom azt a közönséget, amelyet ilyen felolvasásokra odacsalogtatnak s így engedjek még, hogy Önök fölött is kifejeztem csendes, mély és megkülönböztetett részvételt. Sokáig gondolkoztam, miféle tárgyat válasszak felolvasásul, mivel gyötörtem meg jobb sorsra érdemes hallgatóimat. Mert a téma a fő. Ha az érdekes, akkor aztán összehordhat az ember het-havat, elmondhat róla sok zűldséget, és mégis legalább ép fülekkel és szemekkel menekülhet le a felolvasó pódiumról. Hanem nem kerülgetem a dolgot, kijelentem, hogy beszélni fogok a nőkről. Azt hiszem érdekes lesz a témám. Ha nem csalódom, e díszes társaságban csak két nemmel találkozhatunk: férfiakkal és nőekkel. Nos, hogy témám érdekli a nőket, az csak természetes, hiszen róluik van szó és aztán mindenütt, még Csikszeredában is olyan a szokás, hogy a férfiakat is érdeklik a nők.

A másik szempontom meg az volt, hogy a nők ugyanis eleget beszélnek a férfiakról, illő és igazságos, hogy egyszer már róluk is essék szó. A leggyönyörűbb a dologban az, hogy az ember innen a felolvasó asztal mellől beszélhet róluk, anélkül, hogy közbe memének szólni. Azt hiszem, ez a legérdekesebb rájuk néve. Teljes mértékben ki is akarom

használni ezt az immunitásomat s ezennel bejelentem, hogy legalább két óra hosszágig nem szállok le innen.

Keresztény nő — modern nő. Ezt a kettőt akarm összehasonlítani s azt nézem, a keresztény nő lehet-e modern és viszont a modern lehet-e keresztény? Mi az a modern? Annyit halljuk azt a szót uton-útfélen, de olyan kevesen tudják azt megmagyarázni. Mert kérem, valaha a hajporozott haj, a copf, még a krinolin is modern valami volt és ma már nem az, ámbátor ugy-e lehet még az!

A modern szónak van egy nemcs és egy nevesítés jelentése. Aki a modern szót úgy veszi, hogy modern mindaz az újság, ami szebb, jobb, hasznosabb, praktikusabb az a nemcs modernség, de a kinek az a modernség, hogy valami különös, bizarr, szertelen, izléstelen legyen, az a modernséget a nevesítés értelmében vette. A modernségnek ezt a két fajtáját a modern nőknél is megtaláljuk. Az a nő, aki a modernséget abban látja, hogy a modern nőnek egyszersmindenkorra szakítania kell a múlttal, a múlt hagyományai által szentesített hivatásával, az a nő aki ösztöneivel az egyenlőséget az egyformasággal s nem veszi tekintetbe, hogy a férfi és nő fiziológiai és pszichikai tekintetben nem egyforma s magának ugyanazokat a jogokat követeli, mint a férfi — egy szóval teljesen kivetkőzik nőiségéből, tüntet a férfias élvezeteivel, az nem modern nő, hanem nevesítéses nő. Az a nő, aki versenyt szivarozik és cszakarzik a férfiakkal, aki szegyenli a konyhában forgolódni s még büszkén dicsekszik, hogy ő nem tud főzni — nos kérem ez nem modernség, hanem szenvedő félszegség.

Igenis, legyen a nő modern. Épen nem oszlom azok véleményét, akik azt hangoztatják, hogy a nő

csak a főzőkanálhoz érten, sem annak az uri embernek örömet, aki magasztalta nejkének azt az imádatú tulajdonoságát, hogy nem tud írni, így legalább, mint mondá, nem fog váltót aláírni.

A nő legyen művelt. A nőnek Istentől rendelt hivatása, hogy szeretetreméltó legyen; már pedig az a nő, aki nem finom, művelt lélek, nem lehet szeretetreméltó. Igén szót lehet, a szemnek egy-két óráig — de hosszabb időre nem tud beilincselni. Milyen tehát a nőnek műveltsége? Szakműveltség? Nem. A nőnek hölgyeknek való. Legyen az általános műveltség. Sőt talán túlmerés vagyok, de azt mondom, hogy a részletekben lehet felületes is, de sohase legyen tudakos. A tudakos sajnálatraméltóbb, mint a tudatlan.

A nőnek legyen társadalmi modora. Ez a férfiaknál is fontos, de nem annyira, mint a nőknél. A férfi elvégre küzd, birkózik az élet nehézségeivel, megélhetéssel, ellenséggel, jöbárral, és így nem csoda, ha e harcban érdes lesz, avagy olyan szótalan, fáradt, szórakozott, hogy felületesnek, modortalannak tartják. A nőnek kell ői finomságával, figyelemével felvidítani és szórakoztatni s ne örökké a férfiól várni a szórakoztatást. Ez a méltányosság, ezt megérdemli az a fél, amelyik az élet terhének nehezebbjét viszi.

A modern nőnek művészi érzékkel kell bírnia. Elsősorban a saját toltotte megvalósításában. A nőnek természetes joga, hogy szép legyen, hiszen ezen nyugszik egész existenciája — és épen nem akarjuk az egész világot uniformisba bujtatni. Elég ha a férfivilág uniformisba bujt, s a férfividatnál egyszersmindenkora megszűnt minden egyéni izés. Bizony a nők is ezen az úton vannak és önállóságukat teljesen meglórik a párisi szabótermek lehetetlen örületei. A modern nő legyen művészi érzékű otthonában. Hiszen töle függ az otthon melegsége és vonzósága.

is jelentékeny jövedelmet nyújtó — erdőtisztításokkal és gyérítésekkel lehet elérni; *legelő gazdasági téren* pedig azért, ha a jó minőségű de *elhanyagolt állapotban levő havasi legelők feljavíthatnak és a vármegye általános állattenyésztési érdekeinek megfelelően szaxei módon berendeztetnek s az eddigi főberletti és alberletti rendszer megszüntetésével — a legelőrendtartásban megállapítandó módon — értékesítetnek; a feljavításra nem alkalmas vagy nem érdemes hasznosítani a környező erdők: csatlóztatnak és berendeztetnek; a legelőbővítés ott ahol arra indokolt szükség lesz, *lapályos jó talajú vágások alkalmas részeit fogantatosítatik;* a legelő rendtartás szabályai pedig szakértői közreműködésével megállapítottak és életbelettetetnek.*

Mindezeknek módját és mértékét a rendszeres gazdasági terv részletesen előírja.

5. A birtok rendeltetése és a gazdálkodás végcélja az 1869. év febr. 16-án kelt „legkegyelmesebb elhatározás” szerint az, hogy az okszerű kezeléssel elérhető jövedelem „a földművelés, kézmű, gyáripár, bányászat és kereskedelem emelésére és a nép oktatására fordítassék;” vagyis olyan célokra, „melyek a székely nemzet jólétét képesek előmozdítani.”

Hogy a gazdálkodás ennek a rendeltetésnek megfelelően és a kitűzött végcél felé tervszerűen és szakadatlanul haladjon: ahoz a most elkészült rendszeres gazdasági terv, mely a birtok szakértői belterjes kezelésének és a jövedelmezőség fokozásának alapját veti meg, csak egyik eszközt nyújtja. A másik eszköz, a mely nem kevésbé lényeges, olyan „*gazdasági és beruházási program*”, amely számol az adott helyzettel és helyi viszonyokkal; gondosan figyelembe veszi azokat a módokat és eszközöket, melyekkel a fent megjelölt végcél — *vagyis a székely nép általános jólétét* — minden irányban a legkönnyebben és legsikeresebben elérni és biztosítani lehet.

A gazdasági terv, mint szakértői munkát egy vágásforduló (100 év) tartamára az általános beosztást és általános irányelveket állapítja meg; s ennek keretében a részletes beosztást és előírásokat 10 évről 10 évre újult tervezi. A gazdálkodás tehát minden 10 éves ciklus letevével revízió alá vétetik. az előző 10 évi gazdálkodás mérlege összeállítatik és a következő 10 évi előírások elkészítetnek.

A „*gazdasági és beruházási program*”-nak, mint vagyonkezelési compassnak általános irányelvei a fent említett legkegyelmesebb elhatározással véglegesen meg vannak állapítva: itt te-

hát jövőre nézve egyedüli feladat, hogy a gazdasági terv szerint 10 évről—10 évre remélhető jövedelmek alapul vételével olyan „*gazdasági és beruházási program*” állapítassék meg — szintén 10—10 évi keretekben — mely a vármegye földművelésügyének, kézműiparának, gyáriparának, bányászatának, kereskedelmének és népoktatásának (ide értve a nép erkölcsi oktatását és az alkoholizmus elleni küzdelmet is) általános fejlesztésére legalkalmasabb és leghatásosabb módokat és eszközöket szakértői vélemények és tervezetek figyelembevételével gondosan kiválasztja és vagyonszügyeleti elbírálás mellett megállapítja, hogy ezzel a székely nép általános jólétének előmozdítására irányuló munka tervszerűvé, céltudatosá és sikeressé valjon és az ötletszerűségnek, a magasabb cél nélküli meddő munkának és költségnek még árnyéka is elkerültessek.

A megállapított program végrehajtásához szükséges összegek önként érhetőleg évről-évre a pénzügyi mérleg és a sürgősség figyelembevételével kell, hogy költségvetésbe vétsenek.

A most elkészült rendszeres gazdasági terv mindezekhez az alapelveket szintén tartalmazza.

Méltán nevezhetjük tehát az igazgató tanácsban tárgyalt gazdasági tervet a vármegyei magánjavak gazdaságának alapvető olyan munkálatnak, mely egyszerűs mind a tervszerű haladás új korszakának küszöbét is képezi... Vajha e küszöbön kölcsönös megértéssel és a nemes cél érdekében összetartó önzetlen hazafias ügybuzgó törekvéssel lépnek át mindannyian, a kik székely népünk előmenetelének munkálására hivatva vannak.

Csikszereda, 1913. február 23.

Bodor Gyula.

HETI KIS TÜKÖR.

Eddig csak a munkapárt bomlásáról beszéltek. Most a kormány bomlásától bomlanak az újságok. A kettő közötti összefüggés nyilvánvaló.

Székely igazságügyminiszter lemondása s Navaynak és társainak a munkapártból kilépése után Zichy János kultuszminiszter lemondása úgy hat, mint amikor a beteg mellől a legbizóbb orvos is csüggedten távozik. Az ilyen betegben alig van élet. A kormány súlyos betegségének mi sem kiáltóbb jele, mint Zichy elhatározásának indoklása: Lukács magatartása a Dész-ügyben, melyet a három grófok újabb vádemelése és a főrendek magatartása csak súlyosbított, nem tisztá.

Ilyen kormányban ő tovább nem maradhat. Ki ne látna be, hogy a Lukács-kabinet ezzel erkölcsileg csakugyan bukott.

„Le roi est mort, vive le roi!” mondja a francia. Zichy távoztával az újonnan kinevezett államtitkár: Jankovich Béla ül a bársonyszékbe.

S ebben voltaképp összefoglaltuk a hét kiemelkedő politikai eseményeit. A részletek nem tartoznak hozzánk. A legsajnálatosabb a dologban az, hogy most már „szentesített korrupció-ribratnak az újságok. Mert ha a koronás fő továbbra is megtartja Lukácsot, akkor csakugyan be nem látjuk, hol állhat meg a veszedelmesen guruló és félelmesen megnevokedett lavina. Hiszen amikor a felsőház is megbotránkozik a tényeken, lehetetlen a helyzet további prolongálása. Pedig a főrendiház üléséből valók e sorok:

„Voltak az előbbi kormányok alatt is olyan esetek, mikor egyesek nagy eszmékért, vagy egyes pártoknak fenntartásáért áldozatot hoztak, voltak pártkasszák azelőtt is, mikor címekért, állásokért, vagy magasabb ideálokért áldoztak, de az, hogy állami szerződésekből proviziók adassanak arra, hogy azután azok pártcélokra fordítottassanak, ez Magyarországon még nem volt és nem is lesz.”

Ilyen viszonyok között csak természetes, hogy a szövetszektől ellenzék közakaratu határozat alapján nem vesz részt a megindult parlamenti tanácskozásokon.

Nem kell azonban jóslókétség hozzá, hogy hitel adjunk annak a föltevésnek: a munkapártból való újabb kilépések sőt rebeszgetett miniszteri lemondások és a tömegsztrájkjal való ijesztő tenyegtetőzések, melynek kitörését hétfőn reggelre tervezik, lehajják a Lukács malmának is a vizét s a kormányválság napok alatt elüti a tizenkettőt.

Amíg tehát ilyeténkép a legnagyobb bizonytalanság és zavar uralkodik a belpolitikában, addig az európai feszültség szünőben van. Bár a balkáni harcúterem semmi különösebb fordulat nem állott be, a nemzetközi helyzet egyre javul. Az európai civilizáció humanizmusa — úgy tetszik — mégis győz a háború barbar rombolásával szemben. Külügyi politikánk magává vette az elvet, hogy a Balkán a balkán népeké. S így nem légből kapottak a legújabb hírek, melyek a tartalékosok szabadságolásáról szállódnak. S érdekében, hogy a leszerelést Oroszország ajánlotta. Ha tehát valami öröklő fordulat ismét meg nem változtatja az események irányát, a porta el fogadja a hatalmak tanácsait s a köznyugalom helyre áll. Imígyen ha meg nem említenők a mexikói forradalmat, mely Maderónak és elnök-társának megöletésére vezetett, e heti soraink kellemes utóhangban végződhetnek.

Nem a pénz, a drága butorok, hanem a finom női lélek izlése adja meg az otthonnak az otthoniaságot. Kegyed panaszokodik Nagyságos Asszonyom! hogy kedves férje törzsvendég a korezmában, vagy kávéházban, de ugye még soha nem gondolt arra, hogy ennek talán kegyed az oka, mert a ridég és izléstelen otthonban a férje nem találhatja jól magát. Otthonos otthon és jó konyha! Tessék elhinni hölgyeim, hogy a kívánatos töltött káposzta, avagy egy tejfőlös turós metélt férj uram szerelmét sokszorosan hatványozza s a kihűlt szívet is újra felmelegíti. Hanem persze, ha Onagysága regényt olvas s az alatt Mari a konyhában a legfinomabb özderékből pityókás tokánt csinál, no persze, hogy akkor hamarosan kihülnek a szívek. A nő aztán kesereg, hogy nem tudja — a férje, aki völényig korában olyan kedves és szeretetreméltó volt, miért lett mostanában olyan mogorva, hideg, szórakozott? Hja, akkor még talán asszonyanyám főzött s jóltartotta, mondjuk, finom kúrtaolajcsással (bocsánat, hogy így elarulom kedvenc ételeimet) persze, hogy szeretetreméltó volt az urfi és lluskája szeméből egy egész menyországot olvasott ki. De elsőzött leveg, meg égelett sült, keletlen tészta stb. után persze hogy mogorva lesz férj uram. Bizony bizony igaza volt Reviczkynek, hogy ez a világ hangulat. A hangulatnak pedig igen lényeges és szükséges megalapozója egy jó ebéd. Tessék csak megfigyelni, milyen más színben látjuk a világot ebéd után, mint ebéd előtt. A modern nőnek tehát vég-eredményében kitűnő szakácsnának kell lennie, amit már a hypermodernnek épenséggel nem akarnak elfogadni.

De pardon! nagyon is elkalandoztam, hiszen én tulajdonképpen nem erről akartam beszélni! A tulajdonképpen témám az, hogy a modern nőnek valóságosnak kell lennie. Itt uralkodik a legnagyobb te-

vedés. Arról nem szólok, hogy sokan voltak a nem modernnek közül, a kik azt hangoztatják, hogy az igazán vallásos, keresztény nő nem lehet modern — szólok inkább arról, hogy sajnós a modernnek közül sokan vannak, mondhatnám ök vannak többségben, akik azt hangoztatják, hogy a modern nő nem lehet vallásos, mert ezzel elveszítene modernségét. Itt a férfiak hívom fel bizonyosságom: igazam van-e, hogy a nőnek igazi szépsége és kedvesége vallásosságával szorosan össze van forrva. A lelkeség, kérem, eldől a nőnek egész valóján, s a vallásos lélek finomsága, reflexe ott ragyog egész szépségében a külsőn. És kérdem, van-e férfi, aki vállalkoznék arra, hogy olyan nőt vegyen feleségül, aki bevallottan Istenigádot, athaista — feltéve persze, hogy van ilyen nő? Nem hiszem, hogy akada. És amikor ezt mondom, nemcsak a hitlő és vallásos férfiakról beszélek, de beszélek azokról a hajótöröttokről is, akik kiégett szívvel, fásult lélekkel, szívükben bánós multjuk egész poklával s a belőle kisarjadzó athaista, istentelen szemléllemel indulnak neki annak a leányzóknak. Mind-egyik aggodalmas szemmel nézi azt, hogy leendő neje, gyermekeinek anyja valóban vallásos legyen. Még azt is kétségbevonom, hogy fásult, hitlőideg szív földi, igaz szeretetre képes lenne. Lehet az ilyen szív szenvedélyes, de valóban szerelmes soha. A legghirledebb istentagadók leánykait eltávolították körükből, zárdába küldötték, hogy ott tanulják megismerni és megszeretni a vallásos lélek gyönyörét.

Vallásos nő! Tehát mit kívánok én a keresztény nőtl? Azt, hogy örökké az olvasót pörgesse, hogy kapcsos imakönyvével mindennap a templomba siessen? Aki megteheti, tegye meg, bizonyára megkapja érte a jutalmát. De ha ezt nem tudja megtenni, az se baj.

Milyen tisztelt Hölgyeim és Uram! a mi val-

lásunk, a kath. vallás be tud illeszkedni a mai kor követelményeinek kereteibe. Teljesen erii és méltányolja a mai ember küzdelmet, vagyait, törtéretét, megbecsüli azt a teljesített munkát, amelyet végez. A mi vallásunk azt hirdeti, én nem akarom a ti idő-tököt elrabolni, csak a szíveteket. Az eszitek dolgozhatik, a karotok feszülhet, a kedélyetek szórakozhat — a szívetek ettől független, az az enyém lehet.

Hígyjek el olyan keveset követel a mi Istenünk: Nem követel háromszori mosakodást, mint Mohamed, nem végneküli imák morzsolását mint Buddha, nem tilt semmi élvezetet, ami nem bűnös. Mindent réam, szabad akaratomra biz. Azt mondja, rajta, amit te végzel, az a te érdemed, én nem parancsolok, nem kényszerítek, mert akkor téged az érdemtől fosztanának meg. Képzeltető-e ennél liberálisabb vallás?

Telát nem a vallás, hanem a nőnek alapter-
mészeté, állása, foglalkozása kívánja meg, hogy hit-
lük külsőleg is fokolozottabban nyilatkozzék meg, mint
a férfiaké. Mi a vallás? Függőségünknek, alárendelt-
ségünknek konfessziója. Már pedig a nő épen hivata-
sáml fogva e függőségét, alárendeltségét jobban érzi,
mint a férfi, aki önállóságra, függetlenségre törekszik
— sokszor botorul ugyan, de mégis kitartóan. A nőt
az otthon foglalja le. Mig a férfi küzd az élet vihar-
raival vagy így, vagy úgy, és e küzdelmek sokszor
tulontul is lefoglalják, addig a nő a családi otthon
örzi és gondozza s így inkább kontemplatív életet él.
Pedig a vallásosság épen a kontemplatív élet határai
között fejlődik nagygya. A férfit az élet gondjai meg-
edzik, mondhatjuk megkergetik, eltoplítják a szívet,
addig a nő aggodó szemmel és lélekkel szemléli párja
harcát, megremeget minden sorscapasra, gyermekeinek
jövője mind aggodalommal töltik el — pedig a val-
lásosság épen Istenlő való függőségünk, így erőtlén-
ségünk, ragaskodásunk, gyermekei bizó simulásunk
megnyilatkozása.

(Folyt. köv.)

A Csikvármegye Gazdasági Egyesület közgyűlése.

A csikvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmányja, mint vármegyei mezőgazdasági bizottság 1913. febr. 25. Fejér Sándor alispán vezetése alatt ülést tartott Földművelésügyi m. kir. minisztérium többrendbeli leiratának tudomásul vétele után, olvasottat vármegye alispánjának az apáallatvizsgálatok ellen felmerült felhívások elbírálása, valamint az idegen vármegyékben a békavásárra hajtott apáallatok minősítése tárgyában kelt rendelete, melyre nézve elhatározottat, hogy az apáallatok minősítésének másodfokú elbírálása jogát a vármegye alispánja, mint a vármegyei mezőgazdasági bizottság elnöke a melléje rendelt állami szakköznevelők s a Gazdasági egyesület igazgató-választmányja tagjai közül esetről-esetre kiküldendő tagokkal gyakorolja. Ezen bizottságba a folyó évre a gazdasági egyet elnöke, titkára, továbbá Vitályos György, Kévesz Gyula és Keresztes Antal kiküldettek.

A vármegyei magánjával igazgató tanácsának azon átirata, melyben a faiskola kezelők és zöldségtermelők jutalmazására 600 kor. pályadíjat engedélyezett, köszönettel fogadottat s a pályázat kérésére elhatározottat. Székelyföldi kirándoltság felkeretni határozottat aziránt, hogy az évenként kiosztani szokott vetomagvak és egyéb kedvezmények nyújtása alkalmmal jövőre az egyesült tagjainak arraválag igénye is megfelelő kielégítést nyerjen. Kirendeltség helyi megbízottjának a tisztán életmezesicélokra vaggonrakományként szállított burgonya és tengeri kedvezményes szállítási feltételeiről szóló értesítése kapcsán az egyesület tagjai részére egy vaggon tengeri rendelése elhatározottat. Az újtusnádi Gazdakör az egyesület rendes tagjai sorába felvetett.

A marosvásárhelyi, aradi, brassói, kolozsvári és szegedi kamaráknak a Maros folyó szabályozása és hajozhatóvá tétele tárgyában a képviselőházhoz terjesztett feliratára nézve kimondotta az igazgató választmány, hogy azt a legmelegebben pártolja annak érdekében hasonló felterjesztést intéz. Az 1909. évi X. t. c. végrehajtása tárgyában az önművelés alatt álló birtokok jövedelem atlagának megállapítása céljából a vármegye területéről beszerzett adatok tudomásul vétele mellett és annak egész anyaga a T. Nagy Imre elnököle alatt, dr. Fejér Antal, Kiss Ernő, Vitályos György, Balogh Ferenc és Tompos János tagokból alakított bizottságnak tárgyalás s arra vonatkozó jelentésének a legközelebbi igazgató-választmányi ülés elé fordítandó terjesztés vegelt kiadattat.

Folyó év tavaszán tartandó tenyészbikavásár napján március hó 31-ike kitűzött.

Az erdélyi gazdasági egyesület által a földbirtokok eladásra és vásárlásra adatainak közlésére megküldött kérdőívek az egyesületi tagoknak kitöltés vegelt megküldeni határozottak. A faiskola-kezelők és zöldségtermelők ezidő jutalmazására a pályázati hirdetmény megállapítottat.

Kereskedelmiügyi minisztérium leirata, melyben a tavaszi vetőmag szállítmányokra engedélyezett díj-kedvezményekről értesít, a gazdaközönség tudomására hozani határozottat. Titkárnak a vármegye területén működő Gazdakörök vagyoni állásáról és működéséről szóló előterjesztésre nézve elhatározottat, hogy a Gazdakörök vezetéseben legtöbb eredményt felmutató gazdaköri elnökök és jegyzők övönként egy 100 es egy 50 koronás pályadíjjal jutalmaztassanak.

A marosvásárhelyi kerék. és iparkamarának a székelyi ipari kirendeltség szervezéséről szóló értesítést pártolólág vette tudomásul ig. választmány s ennek érdekében Marosvásárhelyen rendezendő vasműhelyeken való megjelenésre T. Nagy Imre e. titkár és Kiss Ernő kir. gazdasági felügyelő felkérte s hasonló képviseltetés iránt a helyi iparfejlesztő bizottsághoz átirat intézése határozottat. Az Onago megkeresése folytán a Szövetség végrehajtó bizottságába Mikó Bálint, Kiss Ernő, Lazar Miklós és Peterfi Tamás küldettek ki. A gazdasági egyesületek intézvé és egyes-egyes működésének biztosítása érdekében az Onago által készített alapanyagú minta tervezet T. Nagy Imre elnököle alatt Dr. Fejér Antal, Kiss Ernő, Vitályos György, Balogh Ferenc és Tompos János ig. választmányi tagokból alakított bizottságnak tanulmányozás es a legközelebbi választmányi ülés elé terjesztendő javaslatok vegelt kiadattat.

A folyó év tavaszán kiosztandó takarmánymagvak megrendelése, valamint a f. évi közgyűlés idejének es tárgysorozatának megállapítása elnökségre bízottat. Az ülésen Dr. Fejér Antal, Szász Lajos, Kiss Ernő, Dr. Györgypál Domokos, Bartalis Agoston, Balogh Ferenc, Dr. Sándor Gyula, Vitályos György, Dr. Ethes Gyula, Szabony Péter, Tompos János, T. Nagy Imre titkár és Adorján Imre voltak jelen.

TANÜGY.

A tanárok helyzete.

Tudvalevő, hogy az új nyugdíjtörvény a 35 évi szolgálati idő behozatalával nemcsak a tanárok, de az iskola ügyével komolyan törődő műveltek lelkiületét is fokozott mértékben föl-kavarta. Hiszen ez az antiszociális és antikulturális intézkedés elsősorban nem is a tanárokat, de magát az iskolát, a nevelés ügyét sújtja. A dolog azonban aligha el van intézve. Hiába állította ugyanis a kormány a tanárságot metsző dilemma elé, amikor ugy fundálta ki a törvényt, hogy az új tervezet előfordók némi látszólagos anyagi előnyben részesülének. A tanárok ugyanis nagyon jól ismerik a Deak-féle bölcs mondást: a jogot, amiről önkényt mondunk le, soha vissza nem szerezhetjük. Érti és tudja ezt az elvi magaslalon álló tanárság, hogy ez intézkedés az anyagi is sok nehézséggel küzdő iskola nyakára tesz kést.

Csak természetes tehát, hogy nem is a központ, de vidéki testületek indítottak mozgalmat a harminc évi szolgálat mellett. — S a tanárok tulnyomó többsége nemis mond le a jogáról. sőt határozott és céltudatos küzdelmet vesz fel a jogtalan és eszélytelen s a dolgoknak lényegükben rejlő kvalitatív különbségére nem te kintó kulturálai) politikai ellen.

Egyébként jó és hasznos a meghurcoltatása ilyen fontos ügynek. — A küzdes az élet minden vonatkozásában a fejlődést, a haladást szolgálja. A tanári önérték fölélése csak örvendéses jelenség. Nemcsak a szakfolyóiratok, de a napi lapok is egyre élénkebben kezdenek foglalkozni a tanári munka sajátos jellegével s annak helyesebben látó és méltányosabb értékelésével. Csak a héten is olyan cikk jelent meg dr. Krenner Miklós tollából az O. K. Tanár Egyesületi Közönyben a tanári munka értékeséről is (könyvalakban is forgalomba jön), amelyet minden intelligens embernek el kell olvasnia, ha a megbolygatott kérdésekhez fölemelt fölvel hozzá akar szólni.

Az ilyen irások vannak hivatva arra, hogy az ittelteiben megvédjék — mert a dolgot nem ismerő — társadalom nyugodt és igazságos véleményét alkossan magának az iskoláról és annak munkásairól.

Elvégre is olyan világot élünk ma, amikor régi, megsejtosodott, de már keletkezésükben hibás forgalmakat ilik elhessegetnünk magunktól. A nagy közönségnek az iskoláról taplalt nézetei között sok ilyen hessgetetni valója van. Egyébként a modern iskolának lesz gondja rá, hogy e munkát segítse és sieltesse.

Felolvasó estély.

A csikszeredei — zsigódi Oltár egyesület II. felolvasóestélyét február hó 25-én tartotta meg igen előkelő — hölgyközönség részvételével. A férfiakot, ugy látszik, ügyes-bajos dolguk tartja távol.

Akik néhányan ott voltak, meggyőződhetek róla, hogy megerdemelt fölsétalmi a polgári leányiskola nagy termébe kedden este felélt ő órákat. Hiszen a mostani soronak egész kis műsora volt, melyet Rigó István énekszóloja: Baka János egyik szép Maria-éneke nyitolt meg. Vajna Margit csinos kis szavazata után Dr. Csikpak Lajos foglun, tanár szórakoztatta igen kellemesen és finom szellemességgel a közönséget azzal az előkelő csveges hangján megírt és megis sok emelkedett gondolatot görgető előadással, melyet tarcarovatunkban egészében hozunk. Utána Kovács Mariska, aki az első pont zongorakíséretéért is sok lapost kapott, játszolta el Hamma: „Fantasie”-jét nagy tetszést aratva.

Kádár Ferenc foglun, tanár néhány bevezető szó kíséretében Vajda Jánosnak a nagy „irodalmi halottak” három költeményét mutattat be.

A sort Günther Jenő: Kintzel „Bibliás ember” ének néhány áriájával rekesztette be. Erre csak az a megjegyzésünk: csodalokozunk rajta, hogy ilyen hanggal még kadétkodni is lehet. Sokkal többet ér az a hosszú kardnál es az előjvendő csillagoknál.

Végül Dr. Szekeres József elnök figyelmeztetve a közönséget, hogy meghívók a következő estélyekre se mennek szét, megköszönte a szereplők és megjelentek érdeklődését.

Mi pedig „végül” ide jegyezzük: nagyobb udvariatlanság és figyelematlenség el sem képzelhető annál, mint amikor fölösleges és csöppet se uris neszes tereferélással szereplőket zavarunk.

Hagyjuk meg ezt nem irigyelt előjogul némi kiváltságos színházlátogatóknak.

HIREK

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Bors István adóhivatali gyakornokot a csikszeredei m. kir. adóhivatalnál, a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű adóhivatali tiszté a dícsőszentmártoni m. kir. adóhivatalhoz kinevezte.

— **Konferenciák.** Buzna Viktor zsejtársasági atya, aki e hét négy utolsó napján a csiksomlyói tanítóképző növendékeinek lelkigyakorlatát vezette, a jövő hét folyamán válaslos elmélkedéseket tart városunkban is, még pedig a következő napokon es időben es helyen: Csak nők számára a polgári leányiskola nagytermében es pedig csütörtökön, pénteken es szombaton (márc. 6, 7, 8.) d. c. 9 órákor es d. u. 3 órákor; szerdán, csütörtökön, pénteken es szombaton (márc. 5—8. d. u. 6 órákor csak férfiak részére). A nők közös aldozása vasárnap reggel 9 órákor, a férfiaké pedig vasárnap reggel 8 órákor lesz.

— **Agrár Takarékpénztár R. T. csikszeredei főlkja** a helybeli főgmnasium szegény tanulói segélyezésére 50 koronát adományozott, amelyet az igazgatóság haías köszönetet mond. — Eszunkbe jutott dr. Zakarias János brassói ügyvédnek a nyári székely kongresszuson bemutatott széles körű tanulmánya, melyben kimutatta, hogy a mi pénzintézeteink önző, osztalék-politikát üznek s jötekonny es kulturális célokra nem aldoznak Vajha hasonló szép példák a jövőben megcátolnak es szomorú valóságot.

— **Megtartják a hadgyakorlatokat.** Ujjabban mindenféle az a hír velt elterjedve, hogy ebben az évben nem tartják meg a szokásos hadgyakorlatokat. Vezető katonai korökből most a liresztelési határozottan megcátolják es kijelentik, hogy a szokásos östi zárógyakorlatokat 1913. év öszen is meg fogják tartani.

— **Zene volt a jégpályán.** A mult vasárnap délután városunk nagyszámu közönségnek letszese mellett, a helybeli tüzoltózenekar terzenét tartott a korszolya egyesület jégpályáján. Örömmel láttuk, hogy e zenekar, mely aig 2 éve áll lenni, mennyire haladt. Jgazán dicseret illeti a zenekar vezetőit es tagjait, kik fáradságot nem ismerve tanulnak, hogy városunk közönségének néha élvezetet is szerezzenek. Dicseret illeti e zenekart azért is, hogy ezen terzenéjét a korszolya — s port es — egyesület fellendítéséért teljesen díjtalanul tartotta. A zene hallgatása mellett a néző közönséget a sportolók is szép produkciókkal gyönyörködtettek. Igen lieyesen tenné a tüzoltó zenekar vezetősége, ha többször adna alkalmat a tagoknak, hogy terzenek alkalmával nyilvánosan szerepeljenek.

— **Örmény vikáriátus.** Mint értesülünk gr. Mailath G. Károly az örmény vikáriátusság létesítése érdekében a kultuszminisztériumban lépéseket tett. Ilyen célú mozgalom egyébként már regen foglalkoztatta az örményegylet s a tavozóban lévő pispók ez interventióját döntő jelentőségnek veszik.

— **Új postahivatal.** A csikvármegyei Madeltaiva községben berendezendő postahivatal működését 1913. március 1-én megkezdte. A hivatal teljes felveteli es leadó szolgálattel teljesít es a postatakarékpenztár közvetítő hivatala gyanánt is működik. Kézbesítő kore Madeltaiva községre es hasonló vasuti állomásra terjed ki, fogalmát pedig a hivatal es a hasonló vasutállomás között az ott átvonuló kalauz-postaköz csatlakozólág berendezendő naponként 3-szor közlekedő gyalog küldönc-járat bonyolítja le.

— **Székely Társaságok a magyar föld megtartásáért.** A Székely Társaságok Szövetsége Csikszeredebán tartott mult évi kongresszusán elhatározta, hogy olyan törvény megalkotását fogja kérni a képviselőháztól, mely lehetetlenül tegye, hogy nem magyar honosok hazánk területén földtulajdost szerezhessenek. Ennek a határozatnak alapján a szövetség most memorandumban fordult a képviselőházhoz. Elmondja a memorandum, hogy Erdélyben a legutóbbi időben 60 ezer hold föld került az oláhok kezébe s az egész országban egyre növekedik az idegen honosok tulajdonába kerülő magyar birtok. A memorandum, melyet a szövetség nevében Deák Lajos kir. tanácsos, elnök es Mathé József főtitkár irtak alá, — hazafias aggodalommal sürgeti a birtokszerezési tilalom melöbbsi törvénybe iktatását.

— **Lelkigyakorlatok a főgimnáziumban.** A gimnáziumi ifjúság lelkigyakorlati újabb intézkedés következtében március hó 2—5 napjain lesz és Buzna Viktor vezeti az is.

— **Az illyelvi választás** a múlt szombaton volt. Minthogy ellenjelölt nem akadt a választási elnök, Beldi Pál egyhangulag megválasztott képviselőnek jelentette ki Szentiványi Miklós nyug. alispánt, a munkapárti jelöltjét. S ebből a szavazásra se szorult választásból akar a párt érvelni kovácsolt!

— **A csikszereai Dal- és Zeneegylet** 1913. évi március hó 2-án délután a Városház tanácskozási termében Közgyűlést tart. Targysorozat: 1. Három tagú bizottság kiküldése a számadások és pénztár megvizsgálására. 2. Az 1913. évi költségvetés előterjesztése. Tagsági díjak elengedése és törlése. 3. Tagsági díjak kivétele az 1913. évre. 4. A szünetező bizottság jelentése. 5. Jelentés az egyesület 1912 évi tevékenységéről. 6. A tisztikar lemondása, — koronok választás. 7. Az új tisztikar megválasztása. 8. Előterjesztések, indítványok. (Az indítványok a közgyűlés előtt legalább 24 órával az elnöknek bejelentendők.) Az 1913. február hó 16-ára összehívott közgyűlés a tagok részvétlensége miatt nem volt megtervezhető. Ez a közgyűlés az alapszabályok 25. §-a értelmében, tekintet nélkül a megjelenők számára — határozatképes lesz.

— **Leányinternátus Gyergyószentmiklóson.** Mint nagy örömmel értesülünk. Mailáth Gusztáv Karoly gróf intervenciójára, de Görög Jochim örm. szert. piébános, leányiskolai igazgató évek óta tartó lankadaltan utánjárására a vallás és közoktatásügyi miniszter 100 ezer koronát utalványozott az irgalmas nővérek zárdajának internátusul való kibővítésére. S e képen Gyergyószentmiklós a leánynevelés központja lehet Csikban.

— **A népfőlközi parancsnokságok megalakítása.** A hivatalos lap keddi száma közli a m. kir. honvédelmi miniszter azon körrendeletét, amely szerint az eddigi 46 népfőlközi járási parancsnokság 1. évi február hó 28-ával megszűnik s helyettük március hó 1-ével 32 népfőlközi parancsnokság fog alakulni. A népfőlközi parancsnokságok általában ugyan azon területeket fogják végezni — csupán nagyobb terjedelemben — mint amelyek a népfőlközi járási parancsnokságok részére ez idő szerint még elő vannak írva. — A brassói 24. népfőlközi parancsnokság nyilvántartó csoportjának vezetője Hadházy József örmagy. A csikszereai 80. sz. népfőlközi parancsnokság bevonatolt Brassóba és március 1-től kezdve csupán egy közvetítő kirendeltség marad Csikszereében.

— **A 13-as esztendő a magyar irodalomban.** Mi magyarok is tartozunk az idén, süzkébb, vagy nagyobb körben, néhány írónk jubileumát megülni. 1713. október 1-én született gróf Ráday Geórgy, kinek költeményei annak idején nagy sikert arattak. — (1713—1792.) — 1813. április 18-án született Szalay László, a híres történetudós. Magyarország történetének írója. (1813—1864.) — 1813. szeptember 13-án született báró Eötvös József, a Karlsruhi és a Falu jegyzője írója, Magyarország egykori vallás- és közoktatásügyi minisztere. (1813—1871.) — 1813. október 13-án született Henszlmann Imre, a kiváló műtörténész, aki hosszu időn át volt a Pesti Hírlap műkritikusa. (1813—1886.) — 1813-ban (a nap ismeretlen) született Kuthly Lajos, a Hazai rejtelmek szerzője akinek a maga korában óriási olvasóközönsége volt. Orizuk meg nagyjaink emlékeit, mert a költő és a művész nem halt meg, amíg az emberek szívében él, szokás mondani. Nálunk azonban a történelmi érzék egyre — sajnos — fogyóban. S kíváncsiak vagyunk, amikor már is igen sok város ünnepelte a felsorolt nagyok közül legalább Eötvös, a mi szívünkben melyik él. Melyiket fogják és hogy megünnepelni! ? Az cseféhez mindenesetre érzék és még egy kicsi egyéb is kell.

— **Megszöktek a tapolcai betörők.** — A mi csendőrnök hiába kerítették keze azt a két Somogyi-bót, de egyszersmind agról szakadt cigány rablaktól, kikről egyik számbunkban részletesen írtunk. Lakatos Sztójka János és Lakatos Sztójka György az udvarhelyi rendőrségről — fölhasználva az őrizetükre rendelt szuroynos csendőrszolgálatát — nagy rafinériával elmenekültek. Úthetik most a nyomukat a 40 csendőrszolgálat és járásőrmester, akiket utánok uszítottak. Több esse van, úgy látszik, annak a két lököttnek, semhogy megkötésük magukat jó lelkű adtak egyébként az udvarhelyi rendőri őrszobának. Az a legérdekesebb egyébként a dologban, hogy addig vallottak és kísértették magukat újabb és újabb állomásra, míg végre is cseréltek velük maguknak. — Annnyit meg kell adni, hogy ügyesek és okosak. Ami nehézség formáinkat mesterialon röhögthetik most valahol. Sőt egyenesen még tovább garzdálkodnak. E hó 21- és 25-ikére virradó éjszakákon már Fehérgyázházán és Dános községben követtek el többszörös betörést. A merész cigányokat most a keresési csendőrség keresi, de bizony ők is nehezen, vagy sehogy sem találják.

— **Gyümölcsészeti tanfolyamok.** Lelkészek, kertgazdák és kertészek számára Budapesten a m. kir. kertészeti tanintézetben f. évi április 15—18-ik, — valamint szeptember 16—19 napjain; ugyanazok számára Kolozsváron a m. kir. gazdasági akadémiánál folyó évi április 8—11. és szeptember 23—26. napjain 4—4 napos gyümölcsészeti tanfolyamok

fognak tartatni. Az erdőfűrési tanítók számára Algyógyon a m. kir. földműves iskolánál folyó évi április 8—11. és szeptember 9—12. bezárólag lesznek a tanfolyamok, melyeknek célja, hogy a fiatalabb és a falenyésztés iránt érdeklődő lelkesek és tanítók a laiskola kezelésében és a gyümölcsstermesztésben ügyelméletileg, mint gyakorlatilag kiképzést szerezzenek; ennek feltételeit, módjait és követelményeit megismerve és megkedvelve ezen hasznos és nemesítő foglalkozásnak művelői, tanítómesterei és huzgó terjesztői legyenek. Minden egyes tanfolyamra 12 lelkes és ugyanannyi tanító fog az állam költségére felvétele, akik fél II. oszt. vasulij menetjének árára és 6, illetve 5 korona napidíjra tarthatnak igényt. — Aki a tavaszi tanfolyamon részt vesz, köteles az őszi tanfolyamon is részt venni. Ez iránti körvények folyó évi március 15-ig nyújthatók be a földművelésügyi miniszterhez.

— **Skarlátjárvány.** Kovács János rendőrkapitány a városunkban fellepett skarlátjárványt a következőkben teszi közzé: Hirdetmény Csikszereida város területén a skarlátjárvány veszedelmes jellegét ültető, s nemesek nagyobb számu gyors lebetegedések történtek, hanem a járvány komoly jellegét mutató halál eset is következett be.

Ennélfogva tehát szüksége mutatkozik annak, hogy különösen a szülők figyelmét a következőkre felhívjam:

1. A betegséggel fertőzött házak feltűnő veres figyelmeztető lappal vannak ellátva: tehát a szülők, gyámok, munkaadók szigorú kötelességére teszem, hogy ezen házak lakóival az érintkezést szüntessék meg.
2. Tarsas összejövetelekről úgy mint utcákról szülők gyermekeiket tartsák távol és lehetőleg az ez irányban előszeríelt felügyelet, óvatosságot fokozottabb mértékben gyakorolják.

3. Elhaltak temetésén való csoportos megjelenset vagy a szakasos halott kíséretet legszigorubb büntetés terho alatt tiltom.

Az elhalt egyén temetése időjét a mindenkori látogató avagy a helyettes orvos fogja megszabni.

4. Az iskolák, kivéve a főgimnáziumot, és az óvoda lezárattak és így a gyermekek folytonos felügyeletére a szülőknek alkalom van adva. Ezen alkalommal a szülők használják arra, hogy a gyermekeiket — másokkal való érintkezés kizárásával — (2. pont) minél szellőzettebb tiszta levegőn tartsák.

5. Vegül felhívom a szülöket arra is, hogy általánál figyelemük tárgyát képezze, hogy a gyermekeken nem-e valamelyes torok betegség jelei találhatók, mert a skarlát betegség kezdő stádiumában a torok-bajok szokatlanul jelenkezni.

A szülők emberi és magasabb szempontok által követelt kötelességéből folyó ezen óvintézkedések megtétele kétséget nem szenved, de a mellett mégis ki kell jelentenem, hogy az e terem tapasztalható mulasztásokat, nemtorólomségból származó és másokra is veszélyt hódó hibákat minden mollek tekintet nélkül fogom a legszigorubb büntetéssel sújtani.

— **Elűtötte a vonat.** Csütörtökön estefelől kisbacsóni id. Benedek Andrásné fiával Benedek Zsigmondal és Benedek Áronnéval a sepsiszentgyörgyi országos vásárról hazafelé utaztak. A Csik felől körülbelül 6 óra tájt jövő hervonattal a Mikóújfalun túl levő átjárónál össetalálkoztak. A vonat fel útötte a lovakat s ezek a gyeplőnél fogva sinekre rántották Benedek Zsigmondot, kinek mindkét lábát lomotszették a kerekék. A szekéren ülő édes anyjának, valamint utatársának semmi bántódása sem történt. A szerencsétlenül járt embert az oda siető emberek szerékre föltették s lovak hiányára Mátnás fürdőre lehúzták, hol vonatra helyezve beszállították a sepsiszentgyörgyi „Ferencz József” kórházba, de dacára rugtóni orvosi segélynek, éjféltájban meghalt. A szekéren ülők állítása szerint a korlát nem volt lehúzva s ügertesben haladó szekör zörögése miatt nem hallották a közelben jövő vonat dübörgését. Nap-nap után meg dübörögtető vasútszerencsétlenségek rémitenek vidékünkön is. Nemis esoda. Ugyanazon útjárón a 41 csak alig néhány hónapja történt. Ha kimenetelében nem is olyan súlyos, de hasonló koesielítés. Akkor egy sepsisbücszadi sóval rakott szekeret taszított be a vonat az Olta. Nem tudjuk eléggé figyelmeztetni közönségünket: az átjárónál a legnagyobb óvatosságra van szükség.

KÖZGAZDASÁGI ROVAT.

Az idej bikavasár.

Csikvármegye Gazdasági Egyesülete mint vármegyei mezőgazdasági bizottság által 1913. évi március hó 31-én Csikszereidában tartandó XXV. évi bikavasár tervezete.

Az állatoknak a szükséges vezetőkkel d. e. 9 órakor a helyszínén kell, hogy legyenek.

A vármegyéből a vásárra hajtott tenyészbikák-

nak valamelyik járási mezőgazdasági bizottság által kiállított tenyészizajolvánnyal kell birniok, mely felmutatandó.

Idegen vármegyéből hajtott tenyészizajolványos bikák vizsgálat alá vétetnek s a vármegyei községek által csak az esetben vásárolhatók meg, ha tenyészizajolványuk itt érvényesítették.

Tenyészizajolvány nélküli bikák csak másodfoku felülvizsgálat alá állíthatók. Ha valamely tulajdonos szerelmesnek találja, hogy bikája részre a járási mezőgazdasági bizottság a tenyészizajolványt ki nem adta, eziránti felebbezést az illetékes járási főszolgabíró-sághoz (városi polgármesterhez) kell a vásár napját legalább négy nappal megelőzőleg benyújtania, honnan az elutasítás indokai mellett az alispánhoz oly időben terjesztendő be, hogy a felülvizsgálat a vásár alkalmával teljesíthető legyen. A felülvizsgálatban a vármegye alispánjának elnökeite alatt csak az arra kiküldött bizottság tagjai vehetnek részt.

A tenyészizajolványos bikák közül a községek előjárásai vagy a közbirtokosságok megbízottai szabadon választathatnak s a vételért a tulajdonossal kiakudhatják, de állami kedvezményre csak akkor számíthatnak, ha a gazdasági felügyelő az alku megkötése előtt a kiválasztott bikát megszemlélte s a vásárhoz hozzájárult.

A kir. gazdasági felügyelő a községek részére a tenyészbikákat a felhajtáshoz és szükséglethez képest lehetőleg ezen vásáron fogja beszerezni s azok árát az arra igényt tartó községek helyett árkedvezmény és két félvini kamatmentes részleltetés engedélyezése mellett kiutalni.

A községek részére a kir. gazdasági felügyelőség közvetítése utján vásárolt bikák az átvétel napjától számított egy évre államköltségen biztosítotnak.

A vármegyei mezőgazdasági bizottság küldött-sége, mint másodfoku hatóság csak olyan tenyészbikákat vizsgálja felül díjtalanul, kik az egyesületnek legalább évfolyas tagjai. Azok, kik az egyesületnek nem tagjai, valamint az idegen vármegyéből hajtott bikák tulajdonosai kötelesek az egyesület pénztárába minden bika után 6 koronát a vásár megnyitása előtt befizetni s az erről szóló nyugtatványt a helyszínén felmutatni. Azon községi gazdakörök tagjai, melyek a Gazdasági Egyesületbe tagul fel vannak véve ha gazdaköri tagságukról írásbeli igazolványt mutatnak fel, az előbbi felül mellett csak 3 korona fizetésére kötelesek. Azon községek előjárói, vagy megbízottai, melyek állami kedvezményre kívánnak tenyészbikát vásárolni, ezen szándékukat előlegesen a helybeli kir. gazdasági felügyelősegnél jelentés be s a vásár alkalmával hoznak magukkal a község pecsétjét.

A kir. gazdasági felügyelőség utján vásárolt bikák ára eladóknak az egy hónap mulva fizetetik ki. Eladók ha a Gazdasági Egyesületnek nem tagjai, kötelesek a vásár megköltésnél az eladási ár 2 százalékát a Gazdasági Egyesület pénztárába előlegesen nyomban felizetni.

A vásár ügyeit a Gazdasági Egyesület mint vármegyei mezőgazdasági bizottság intezi.

Tavulról hajtott bikák éjleli elhelyezéséről a tulajdonos költségére a Gazdasági egyesület lehetőleg gondoskodik. E végből a vásár napját megelőzőleg legalább három nappal a Gazdasági egyesülethez kell fordulni.

Minden további felvilágosításért a Gazdasági egyesület titkári hivatalához és a kir. gazdasági felügyelőséghez lehet fordulni.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

„Visszontlátás”. Határozott jelét hordja magán a verselő készségnek. Az első fele szinte kifogástalan. A vége felé azonban ellankad és a rímek is meggyöngülnek. Ezerében mintha terjengős. Simitások van helye és meg is érdemli, de kötött formájú írásban az nem lehetett a szerk. feladata. Sikerülébbet várunk.

TARKASÁGOK.

Az utca humora.

Nemcsak a temetők keresztfáiról és a székyék kapuk naivan stilizált felirataiból bönngészhető ki sokszor sok tréfiás, humoros dolog, de bizony a városi hirdetések se szükölködnek némelykor cefélékben.

Egy-egy talragasz itt-ott valóságos komédia. S nem ok nélkül báncszkodik már a második gimnázista diák is az ilyen feliráson: „Ez a telek eladó.”
Más felől: „Ez a telek elladó.”

Melyik a legműveltebb város?

— Hm! Hat nyilván, amelyiknek lakói a legműveltebbek, vagy ahol a legtöbb közművelődési intézmény van. Hát nálunk mindenesetre Budapest.

- Nem, kedves barátom, nem, ön téved.
 - Hogy-hogy? Tán Kolozsvár?
 - Épenseggel nem. Kolozsvárt is sokat tanulnak az emberek. Nemcsak az egyetem, de az ezereféle kulturális egyesület csak úgy ontja ilyenkor télviz idején a sokféle ismeretterjesztő előadásokat.
 - De csak nem akarja azt mondani, hogy ahol efélék, magyarul a szellemi szűkséglet nincsen, ott a legműveltebbek?
 - Ez a látja, lát a dolgot vejeje.
- Ahol se kereslet, se kínálat, ott ugyebár nem állhat magasan a szellemi kultúra.
- Nem az tehát a kulturaváros, amelyik nem érzi annak hiányát, hanem...
- No igen. Ignoti nulla cupido.
 - Valóban! És mit szól Csikszeredához?

A világ papírtermése.

Akármielyen mulatságosnak is tűnik tel az ismeretes régi kiszólás: „mond meg nekem, mennyi szappant használsz s megmondom, ki vagy”, mégis sok benne az igazság. Legalább is meglehetősen megállja a helyét ez a furcsa meghatározás az egyes országok és népek szappanfogyasztásának összehasonlítása után.

De mennyivel több joggal lehet a nemzetek műveltségére abból következtetni, hogy melyik mennyi újság- és könyvpapírost fogyaszt, — ámbár, természetesen, ez a meghatározás is ép oly hamis és okatlan lehet, mint az előbbi; mégis van jogosultsága.

Ha ebből a szempontból vizsgáljuk a világ papírfogyasztását, az eredmény ugyancsak hízogó lehet Uncle Samra, mert az tünik ki, hogy az Egyesült Államok a maga 2 millió 730 ezer tonna évi fogyasztásával több papírost használ el, mint Európa öt nagyhatalmossága együttvéve.

A jó ízlésre való nevelés.

Sok tekintetben érdekes és tanulságos kiállítást rendeztek Bécsben az ottakringsi népház vezetői intézetük négy termében. Célja az volt, hogy rámutasson arra, hogy szerény eszközökkel is berendezhetjük otthonunkat jó, tartós és emellett szép tárgyakkal, ha okosan és tisztult ízléssel válogatjuk össze. A kiállított céll a rendezők azzal akarták elérni, hogy jó minőségű tárgyak mellé silányakat, a jó munka mellé föltűletes és gondatlan munkát, a tartós és célszerű dolgok mellé ideig-óraig tartó, hasznavehetetlen holmikat tettek és mindezt megfelelő magyar szó forrásokkal ellátva, a közönségnek bemutaták. A többi között látható volt a kiállításon a durva faragványos, rosszul furnirozott butorokkal berendezett szoba, a sok haszontalan porfészekkel, csinált virággal. S szemben vele egy előkelő ízlésű, egyszerű, sima, célszerű, de emellett igen tisztes, modern butorokkal, világos függönyökkel ellátott kellemes hatású szoba, elő virágszítással, a falon olcsó, de kitűnő művészi reprodukciókkal. Külön üvegszekrényekben gyermekjátékok, himzések, nyomtatványok, edények, fémtárgyak, ékszer, könyvtáblák jó és rossz példányait egymással szemben állították ki s ezzel a meggyőző, szemléltető tanítási móddal el is érték azt, hogy a közönség okukla távozott a kiállításról. Egy külön teremben a kishivatalnokok- és munkáslakások és lakások jó és rossz célserű és célszerűtlen megoldásait mutatták be. E kiállítást a közönség és a sajtó melegen fogadták, mert haszna nyilvánvaló: valószínű, hogy Ausztria több vidéki városában köröztetik az érdekes gyűjteményt. Az eszmét nálunk is érdemes volna megvalósítani.

Törvénytörési anekdoták.

Ferenc András (szent) csomortáni népvészár állott minap a bíróság előtt, a ki rópiratokat szerkesztett a községi előljáróság, főszoigabíróság és minden hatóság törvénye ellen. Ragalmazásért ült a vádlottak padján. A tárgyalás befejezése után figyelmezteti az elnök, hogy őt illeti az utolsó szó, vane valami mondani valója.

Ferencz András (szent) feláll, s körülmulat kezével a pódiumon ülő bírákon, ügyészen, jegyzőn és védőn s azt mondja: „Minek szóljak, ugyes együtt tartnak.”

A jó házastársak.

Egy öreg házánál mindnapos volt a veszekedés, míg végre az öreg ember meguntta, a vénasszony házsártos viselkedését s egy szép napon úgy elverte, hogy súlyos testisértésért a törvény elé vitték. A tárgyaláson megkérdezik a nénikét, kívánja az ura megbüntetését. „Igen bizony megistálom a tekiintetes főtvörvénytörését adjanak neki vagy három napot. „Az öreg ember az ítélettel épen dupláját kapta annak a büntetésnek amit az anyóka kívánt, s a mikor az ítélet kihirdetése után az öreg asszony pityeregni kezdett s felebbezni akart a büntetés súlyosságá miatt

megszóllalt az öreg ember „hadd el asszony 40 évi házaselet után legyen hat nyugodt napon es.”

A nagyot halló tanu-lól kéri a bíró: ismeri-e a peresfeleket? „Hogync istálom Veress Eleket” volt a felelet.

A kinek rossz előérzete van.

László Gyuri fejlelenti (tyukfejt) becsületsértésért s tárgyalásra a vádlott nem jelent meg a tárgyalás előtti szólításhoz kéri a bíró a panaszot, hogy miért nem jött el a vádlott; a ki a székelyember megszokott iróniájával ezt feleli „hiszen rossz ándungja vót.”

Hogyan utaznak a csángók.

A multkor 15 csángó volt megidézve tárgyalásra, a kik közül egyrésze lóháton jött keresztül a havason, a másrésze pedig Szépviz felé kerülő uton, mely oly rossz, hogy majdnem javíthatatlan, szekéren jött. A tárgyalás végén kéri őket a bíró, hogy számítanak-e fuvardíjat, mivel jöttek?

Előáll egyik s azt feleli „hát istálom a kinek egy lova volt lóháton s a kinek nem volt, az a székér mellett gyalog.”

NAPI LAPOK, u. m.: Budapesti Hirlap, Az Újság, Magyar Hirlap, Magyarország, Nap, Est fővárosi napilapok naponta kaphatók lapunk nyomdájában. Ugyanott megis rendelhetők.

153—1913. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Ahlirott bírósági végrahajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbíróságnak 1913. évi V. 195 számú végzése következtében Dr. Tauber József ügyvéd által képviselt Fuchs Nándor gyulafehérvári lakos javára 316 K. 85 f. s. jár. erőjű 1913. évi január hó 29-én foganatosított kielégítési végrahajtás utján le- és felülfoglalt és 1893 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok fa és bolti áru cikkek nyilvános árverésen eladatkak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbíróság fenti V. számú végzése folytán 316 kor. 85 filér tökekövelel, ennek s jár. erőjű, végrahajtást szenvedő lakásán Gyimesen leendő megtartására 1913. évi március hó 11-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében középpénzfizetés mellett a legelőbbit ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le- és felülfozlaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is előrendeltek.

Kelt Csikszeredában, 1913. évi február hó 19-ik napján.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrahajtó.

Szám: 217—1913. ki.

Pályázati hirdetmény.

Csikszereda r. t. városnál elhalalozás folytán megüresedett és városi képviselőtestületi választás utján betöltendő városi helyhatósági állatorvosi állásra pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat a törvényes képesítéssel bíró egyéneket, kik ezen évi 2000 korona kezdő fizetés-

vel és 630 korona lakbérrel vagy esetleg megfelelő természetbeni lakás élvezetével összekötött állást elnyerni óhajtják, hogy ez iránti pályázati kérésüket hozzám I. év március hó 30-áig annál is inkább adják be, mert a később beadottakat figyelembe nem veszem.

A megválasztott állatorvos magángyakorlatot folytathat, azonban szabályrendeletileg előirt kötelességeinek pontos teljesítése sérelme nélkül.

A megválasztott állatorvos a városi t. nyugdíjintézetnek tagja.

Csikszereda, 1913. február hó 6-án.

Dr. Ujfalusi Jenő,
polgármester.

Magyar bikák

Magyar erdélyi fehérfajta tenyészetemből 10 drb. 2¹/₂ éves — kizárólag nagy tejlozamu anyák után nevelt legelős tenyészbika eladó. Nagy Simon birtokos Szotyor, u. p. Illyefalva, vasút Uzon (Háromszék megye).

Kiadó üzlethelyiség. Szépviz községben egy borbély műhelynek való üzlethelyiség van kiadó, a mely fiatal kezdő embernek biztos megélhetést szerez. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Eladó!

Egy modern négy szobas ház, melyben van fürdőszoba, két pince, téli-, nyári konyha, istálló, nagy kert és udvar. Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

2-3

Értesítés!

Tudomására hozom a n. é. helybeli és vidéki közönségnek, hogy rakított tartok mindenemű

Cserépkályhák-ból

Elvállalom mindenemű cserépkályha és takaréktűzhelyek felállítását, átalakítását és takarítását, továbbá fűrdőkádák és burkolatok kirakását fajenc porcellánból és minden eszaktmába vágó dolgokat pontosan és lelkiismeretesen eszközölök. Vidékre is kelő felvilágosítást nyujtok. Értekezni lehet MICHNA REZSO és VEJE cégnél Csikszeredában.

A nagyérdemű közönség szives partfogását kérve, maradok tisztelttel:

LUKÁCS FERENC,
cserépkályhás.

Halló!

Hová, hává Gabi barátom!?

— Kérlek barátom, Te nem tudod, hogy sietve kell menni az új szolid, elegáns

Székely Ö. cég férfidivat és készruha-üzletébe

Ott szoktam állandóan mindenemű férfidivat szükségletemet beszerezni, mert meggyőződtem arról, hogy a legelőzékenyebb kiszolgálásban részesít, és mint új üzlet, mindenemű áru a legválogatottabb és izlésesebb.

— No és te édes Zollikám mit cipelsz abban a csomagban?

— Énis éppen Székelyhez igyekszem ruháimat festés végett, gallér, kézelő és összes fehéreneműmet vegytisztás végett viszem oda.

— Hogy hát Székely festet és tisztítat is?

— Miaz! Te nemis Hires KOVALD céget Budapestről, aki mindent befest és kitisztít. —

— Ez igazán helyes és okos dolog, gyerünk az üzletbe; ezentul énis Székely által fogom ruháimat festetni és fehéreneműimet tisztítás végett Kovald céghez küldetni.

Mama legjobb és legolcsóbb sörök csak a
sörgyárban

kaphatók. — Gyártelep és Iroda:

Gál Ferenc

— gőzsörgyára Csíkszeredán. Telefonszám 36. —

Olcsó Butor

bevásárlási forrás Rákóci-utca 36. szám.
Hajnódt József-féle ház, Csíkszereda,
ahol finom fabutortól vásári festett butorig,
a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

Madártani állomás Zsögödön.

Elvállalja magyarhoni madár- és tojásgyűjtemények, vagy egyes darabok meghatározását, madarak szakszertű, természetű kitévését.
Megnyitlt: 1912. évi október hó 1-én.

SZEMERELÁSZLÓ

a zsögödi Madártani Állomás tulajdonosa.

VARÁZSFUVOLA.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „varázsfuvola” rendkívül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Díszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona.

Csakis Wagner a „Hangszer-Király” ország-szerte elismert legolcsóbb hangszerárúházában kapható, Budapest, József körút 15. Gyorsjavító műhely. Kérjen főnyképes hangszerárjegyzéket.

Alcsiki Bank r.-társaság Csíkszentmártonon

1913. január 1-től, további intézkedésig

betétekért 5 százalékos kamatot fizet és a betéti kamatadót is viseli.

Mátrai Ignác

órász-, ékszerész- és gramofon-üzlete Csíkszeredán.

Ajánlja dusan berendezett és legújabb szerkezetű

Inga- Zenit-, arany-, ezüst- és Omega zsebórákat.

Állandó nagy raktárvalódi drágakövi ékszerekben.

A legújabb és legtekélyesebb, tiszta

Gramofonok- és lemezekből

szintén nagy raktárt tart, és gyári áron lesznek árusítva.

Látszerészli cikkek nagy választékban.

Olcsó árak! —: Pontos kiszolgálás!

„Styria-Universal”

Kötőgépek

megamunkálnak finom és vastagszálu pamutot ugyanazon gépen.

Árjegyzék ingyen.

Részlet fizetésre is.

Képviselek keresetnek.

Styria-kötőgépgyár,

Graz, lil.

HIRDETÉSEKET

olcsó ár mellett felvesz a kiadóhivatal.

POHARAS

Legjobb sör

a „Pilseni Ósforrás”

Egyedüli elárúsító hely:

Csikvármegye területén

CSIKSZEREDABAN

SÖR

özvegy Nagy Istvánné Zöldfa-vendéglője

hol mindennap frissen csapolva poharankint kapható.

Üzlet átvétel!

Tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy Szvoboda Józseftől (Szultán-féle sarok-üzlet)

Női- és Férfi Divatáru-üzletet átvettem.

Raktáron tartok férfi-, női divatcikkeket, cipőket, függönyöket, a női és férfi-divat összes cikkeit a legegyszerűbbtől a legkényesebb igényeknek megfelelően. Az olcsó áraktól és pontos kiszolgálásról meggyőződhet a n. é. közönség, ha vételkötelezettség nélkül is megtekintli.

Tisztelettel:

JAKAB GYULA.

Szvoboda Miklós

könyvkereskedése Csíkszeredán

Állandó raktár:

a nyomdászati szakmákban előforduló papirokban. Több előkelő papírgyár lerakata. Különlegességek különféle boríték- és levelepapír, chromo, illusztrációs, nyomó- és könyvpapirokban. —

A Péterfalvi papírgyár

egyedüli lerakata Csikvármegyében.

BUTOR

dacára a rossz pénzviszonyoknak, abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű butort, ebédő, uriszoba, szalon, kastély, háló, szanatorium- és penzió-berendezést

a legelőnyösebb fizetési

feltételek mellett szállíthatók. Kérjen ingyen prospektust. — Kroh lakás-berendező, Budapest, IV. Váci-utca 8/lv.

Nem bankhitel. Váltó nem kell.

Parfumerie „Hez” illatszertár

háztartási, kozmetikai és kőszerszeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest, VIII. Losonci-utca 13.

Arcc- és kezápolószerek.

1 tégely ibolya arc- és kézkremlő 80 fill., 3 tégely 2 kor. 18 fill. Kelet „rózsakréme” 1 tégely 2 kor., 3 tégely 5 kor. 60 fill. Tejkréme rózsaszállal 1 üveg-tégely 50 fill., 3 üvegtégely 1 kor. 34 fill. „Margarit”-kréme, Földes-féle 1 tégely 90 fill., 3 tégely 2 kor. 57 fill. Kámforos arckenőcs 1 nagy tégely 1 kor. 30 fill., 3 tégely 3 kor. 72 fill. Angol „Honey-Yelli” 1 tubus 40 fill., 3 tubus 1 kor. 12 fill. „Simon”-kréme 1 tégely 1 kor. 70 fill., 3 tégely 4 kor. 97 fill. „Diana” arckréme Erényi-féle 1 tégely 1 kor. 33 fill., 3 tégely 3 kor. 88 fill. „Cristi” email-kréme 1 tégely 1 kor., 3 tégely 2 kor. 70 fill. 1 nagy doboz tejkréme 30 fill. 1 óriási doboz 50 fill. Családi glycerin-szappan 3 drb. 50 fill., 6 drb. 90 fill. Rud-glycerin-szappan bármilyen illatban 1 rud 48 fill., 3 rud 1 kor. 38 fill. American-email-szappan 1 drb. 70 fill., 3 drb. 2 kor. Tojás olajsappan 3 drb. 42 fill., 6 drb. 80 fill. Dr. Grosz-féle arccsappan 1 drb. 70 fill., 3 drb. 2 kor. Keleti rózsaszappan 1 drb. 1 kor. 50 fill., 3 drb. 4 kor. 20 fill. Borax-szappan 1 drb. 40 fill., 3 drb. 1 kor. 10 fill. Liliumtej-szappan 1 drb. 60 fill., 3 drb. 1 kor. 56 fill. Benzoeszappan 1 drb. 40 fill., 3 drb. 1 kor. 10 fill. 1 deka eredeti francia parfüm bármilyen illatban 70 fill., 5 deka 3 korona.

Utánvétellel csomagolást nem számítunk. 4 koronán aluli megrendelésekhez a pénz előre beküldendő 40 fillér portódíjjal.

Tízhat oldalas illatszertár és háztartási értesítőket kívánságra ingyen és bérmentve küldünk.

Kawa-Santal-Kapszulák

kitűnő szer húgycsőfolyás, kankó, herelob, hólyaghurut és illült fehérfolyás ellen. Meglehetően gyors hatás. 1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bojta-Injekció

ezzel egyidejűleg használva. — Orvosilag ajánlja. 1 üveg 1.60 ehhez egy teeskendező férfiaknak, vagy nőknek 1 korona 50 fill. — Eredményért kezeség.

Universal-Fluid

felülmulthatatlan hatású testszuszogatósóknál, reuma-, csusz-, fejt-, fogfájás-át és bőrvizskettségégnél. 1 proba üvege 40 fl. 1 nagy üveg 1 K 50 fl.

Skríbanek K. M. gyógyszerháza a Kereszthez

Temesvár, Erzsébetváros, XIV. Hunyadi-ut 30.

Viszont elárúsítók jól fizetve.